

בס"ד פרשת נצבים וילך תשפ"ו

וארטים פרשת נצבים

כט ט. אתם נצבים היום.. מחוטב עציץ ועד שואב מימך. וברש"י אלו גרים שגיייר משה במדבר. והקשו רבים מהאחרונים איך משה גיייר במדבר, הרי לא היה אפשר למול, כי במדבר לא היתה רוח צפונית. מתרץ החת"ס שהטעם שלא היתה רוח צפונית (שמש) בגלל הענן, וע"פ המגן אברהם (בפירושו זית רענן - ילקו"ש בעלותך רמז תשכט) שהערב רב שהיו גרים שגיייר משה לא היו בתוך ענני הכבוד. ולכן היה שייך למולם.

כט ט - יז. אתם נצבים היום כולכם וגו' פן יש בכם איש וגו' ללכת לעבוד את אלהי הגויים ההם וגו'. אומר רש"י אתם נצבים, מלמד שכינסם משה לפני הקב"ה ביום מותו להכניסם בברית. יש להקשות למה דוקא ביום מותו מצא לנכון להזהירם על ע"ז? וי"ל הנה ידוע שביום השני של הבריאה לא נכתב כי טוב, וב' טעמים נאמרו על כך בגמ'. א. משום שבאותו היום נבראו המים ועתיד משה ללקות ולמות ע"י מי מריבה. ב. משום שביום זה נבראו המלאכים, וכדי שלא יאמרו הבריות שותף היה לקב"ה במעשה בראשית ע"י המלאכים. והנה כל עוד משה היה חי ידעו רק הטעם שלא יאמרו שהמלאכים שותפים, ומשה חשש שכעת לכשימות יאמרו שהטעם הוא משום מיתת משה ע"י מי מריבה, אבל שיתוף וע"ז שרי, לכך הוצרך להזהירם סמוך למיתתו על ע"ז.

כט יח. והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמור שלום יהיה לי. תמוה מאוד הרי אם הוא ישמע את הקלות, הוא יפחד לחטוא ואיך הפסוק אומר והיה בשמעו את האלה הוא יתברך בלבבו וגו' כי בשרירות ליבי אלך? וי"ל ע"פ מה שמצינו בחז"ל שדורו של אחאב על אף שהיו רשעים ניצחו במלחמה משום שחיו בשלום ולא היתה ביניהם שנאה, וא"כ אף כאן למרות שעושה עבירות הוא יהיה רגוע כי יאמר שלום יהיה לי, כלומר שאני חי בשלום ולכן לא יקרה לי כלום, וע"ז אומרת התורה לא יאבה ה' סלוח לו. רבי אברהם דיין. תירוץ נוסף אפשר לומר, דהא קיי"ל שאם כל הדיינים דנו לחובה ה"ה זכאי. וא"כ זה מה שהוא יאמר, שלום יהיה לי כי אני אעשה עבירות בטוחות ואין מי שיזכה אותי ולכן אני אצא זכאי כי כולם יחייבו אותי. וע"ז כתב לא יאבה ה' סלוח לו. ועי"ל (מהספר ארץ החיים) שהקללה הכי חזקה כאן זה מיתת צדיקים שמתים לכפר על הדור, וזהו שיאמר החוטא בשמעו את דברי האלה בשרירות ליבי אלך כי ממילא הצדיק יכפר עלי ולכן יעשן אף ה' באיש ההוא שימות. כי מיתת הצדיק לא מכפרת על האומר אחטא ואשוב, וכאן הוא כאומר אחטא ומיתת הצדיק תכפר.

כט יח. והתברך בלבבו לאמור שלום יהיה לי. היתכן שאדם יחשוב ששלום יהיה לו למרות שעושה עבירות? ועוד מה זה התברך בלבבו? וי"ל בדרך צחות שיש לפעמים ששואלים יהודי למה אתה לא מתפלל? והוא עונה לא נורא אני גם לא שומר שבת ולא מניח תפילין, וכשנשאל במה הוא יהודי הוא עונה אני יהודי בלב! וזה העיקר, שיש לי לב יהודי. וזאת כוונת הכתוב והתברך בלבבו היינו שיש לו לב יהודי וממילא הוא אומר שלום יהיה לי כי בשרירות ליבי אלך כי העיקר הלב.

כט יח. למען ספות הרווה את הצמאה. רש"י כותב שה' יוסיף פורענות על העבירות שעבר בשוגג. ויש להקשות מתי שמענו שמענישים על שוגג? וי"ל שכאן הוא הולך בשרירות לב ז"א שהוא עובר עבירות כי הוא פורק עול, ומצינו בחולין ה' במקום שאם היה יודע לא היה שב אין לו דין של שוגג וכאן הרי הוא הולך בשרירות הלב ולכן השוגג כאן הוא כמזיד ונענש. זבחי צדק.

כט יט - כ. לא יאבה ה' סלוח לו וגו' ומחה ה' את שמו מתחת השמים. והבדילו ה' לרעה מכל שבטי ישראל. לכאורה לאחר שמחה ה' את שמו מה יש לבדלו מכל שבטי ישראל הרי שמו כבר נמחה? וי"ל, אומר המהר"ם גלאנטי ע"פ מה דאיתא בב"ק קטו:, שלעולם לא יתכלה שבט משבטי ישראל ותמיד ישאר להם נצר. ולכן אה"נ מי שיימחה שמו לא שייך שאחרי שנמחה שמו ה' יבדילו מכל שבטי ישראל. אלא הפשט הוא שכל החוטאים 'איש או אישה או משפחה' ייענשו במיחוי שמם. ומה שממשיך הפסוק "והבדילו" הכוונה לשבט. שבט, שאינו מתכלה, עונשו הוא: והבדילו השם לרעה מכל שבטי ישראל.

כט כז. ויתשם ה' מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה. האות ל במילה וישליכם כתובה בגדול, והטעם בזה נ"ל ע"פ הגר"א בקהלת, ששם מופיע 25 עתים, וכולם התחילו באות ל, עת לפרוץ ועת לבנות, עת לבכות ועת לשחוק וגו' ואילו ברקוד וספוד כתוב עת ספוד ועת רקוד ללא ל, וביאר שם הגר"א דהטעם הוא משום שבאות ל מרומז לימוד התורה, ובכל הדברים לימוד תורה גובר עליהם, משא"כ מצינו שמבטלים ת"ת לספוד ורקוד והיינו הכנסת כלה ולווית המת, ולכן לא הוזכר שם ל כי לא לומדים אז. והנה כאן הקב"ה מוליך אותנו לגלות ונוטש אותנו ואז כתוב ל גם בהשלכה שלנו לומר לנו שלימוד התורה יהיה גדול גם בצרות ובגלויות, כמו שמצינו שרוב התורה שבע"פ כתלמוד בבלי רמב"ם ורוב הראשונים נכתבו בגלותינו. כמוצא שלל רב.

כט כח. הנסתרות לה' אלוקינו והנגלות לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת. אמרו חז"ל באבות ב א. והוי זהיר במצווה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות, שהרי הן במצווה קלה כשילוח הקן נאמר בה והארכת ימים, והן במצווה חמורה של כיבוד אב נאמר למען יאריכון ימך, ע"כ המשנה באבות. והנה אומר החיד"א בפני דוד, שדבר זה מרומז בפסוק שלפנינו. 'הנסתרות לה' אלוקינו' היינו שרק הקב"ה יודע שכרן של מצוות, והראייה היא מ'הנגלות' שהוא לנו היינו שילוח הקן שכתוב שם

ואת הבנים תקח לך, והיינו לנו. **ולבנינו היינו כבוד אב** שנאמר לבנים, ובשניהם נאמר שכר שווה, ולמה, כדי לעשות את כל התורה הזאת, כיוון ששכר מצווה נעלם מאתנו אז תהיה זהיר בהכל אותו הדבר.

ל ב. ושבת עד ה' אלוקיך. מצוות תשובה היא אחת מתרי"ג מצוות. הנה מצינו במשנה ביומא פה: האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקים בידו לעשות תשובה. וכותב שם רש"י דכיוון דחטא תרי זימני שוב נעשית לו כהיתר ואין מספיקים בידו לעשות תשובה. והקשו המפרשים מדוע בעינן שיאמר אחטא ואשוב פעמיים ולמה לא מהני פ"א שיאמר אחטא ואשוב. וי"ל שהיות ומצוות תשובה היא מדאוריתא, יהיו צדיקים גמורים שיאמרו אחטא כדי לשוב ולקיים המצווה, וזהו רק האומר אחטא ואשוב פ"א, אבל האומר פעמיים הוא בוודאי לא מתכוון למצוות תשובה כי בשב"ז מספיק שיאמר פ"א, לכן כדי שיהיה אין מספיקין בידו לעשות תשובה בעינן פעמיים. חנוכת התורה.

ל ב. ושבת עד ה' אלוקיך. הרמב"ם תשובה ז ד. פסק שבעלי תשובה הם יותר מצדיקים גמורים והוא כדעת רבי אבהו בברכות לד: ולא כדעת רבי יוחנן שם שס"ל שצדיק הוא יותר מבעל תשובה. ורבים נתקשו מנלן לרמב"ם לפסוק כרבי אבהו ולא כר' יוחנן שברוב המקומות הלכה כמותו? וי"ל שהרמב"ם למד ד"ז מקידושין מט: שקיי"ל התם דהמקדש את האישה ע"מ שאני צדיק, אפי' הוא רשע גמור מקודשת שמא הרהר בתשובה. והוקשה לרמב"ם אם נאמר כר"י שצדיק גמור עדיף מבעל תשובה זה עדיין מקח טעות, כי התנאי היה שהוא צדיק וכעת הוא רק בעל תשובה, אלא הכריח מסתימת הגמ' דקידושין דהלכה כרבי אבהו. מפי השמועה מתוך הספר המאור שבתורה.

ל ב. ושבת עד ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך. יש להקשות למה לא נאמר כאן בכל מאודך כמו בפרשה ראשונה של קר"ש? וי"ל דהנה איתא ברמ"א או"ח תרנו דעל מצוות עשה מצווה להוציא עד שליש ממונו, ואל יבזבז יותר מחומש מנכסיו, אבל בל"ת יתן את כל ממונו כדי שלא יעבור עליה. והנה פרשה ראשונה של קר"ש היא קבלת עול מלכות שמים, והיינו אמונה בה' וכפירה בע"ז, וע"ז צריכים לתת את כל הממון. אבל הפסוק בפרשתנו עוסק במצוות עשה של תשובה וע"ז לא צריך למסור כל ממונו. אלא שעדיין לא מובן: אם מדובר כאן על מצוות עשה, אז למה כתוב בכל נפשך הרי על מצוות עשה אינו מחוייב למסור נפש? וי"ל שהפסוק כאן מדבר על מצוות עשה של תשובה וזו מצוות עשה יחידה שכן צריך למסור עליה את הנפש, כמו שכותב כאן הרמב"ן. ויסוד זה מובא במהרש"א על ר"א בן דורדיה שנהרג בשביל לחזור בתשובה. וכן בשיטמ"ק כתובות קג ב על הכובס שהפיל עצמו מהגג כדי לחזור בתשובה.

ל ה. והביאך ה' אלוקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה ויהיטבך והרבך מאבותיך. הלשון והיטבך איתא בגמ' (ירושלמי ו א משביעית) מתייחס אל'לעתיד לבוא, היינו שאבותינו ירשו ז' עממין, ואילו אנחנו נירש לעת"ל עוד ג' עממין קיני קניזי וקדמוני. והנה איתא בב"ב נו. כל שהראהו הקב"ה למשה חייב במעשר לאפוקי קיני קניזי וקדמוני, ופירש שם ברשב"ם שהארצות האלו לא יתחייבו במעשר גם לעת"ל. והנה איתא בירושלמי שם שפירוש המילה ארץ טוב - היינו ארץ שפטורה ממעשר. ולפי"ז מובן למה נאמר על ארץ ג' עממין והיטבך מאבותיך, כי זה נקרא טוב דפטור ממעשר.

ל יד. כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיך ובלבבך לעשותו. יש להקשות מה שייך עשייה בלב? וי"ל, אומר החת"ס, שהיות ופסוק זה הולך על מצוות תשובה. ובתשובה כהוגן זדונות נהפכים לזכויות וזה נחשב כאילו בפועל הוא מקיים את המצוות, וזהו עשייה שבלב.

וארטים פרשת וילך

לא א. וילך משה וידבר את הדברים. אומר רש"י לצאת ולבא בדברי תורה, מלמד שנסתמו ממנו מסורות ומעיינות החכמה. ויש לדקדק מה הטעם משה הלך ולא באו אליו כל ישראל, כמו שהיה תמיד כמו שכתוב ונועדו אליך כל העדה (במדבר י. ב-ג). וביותר קשה מנלן לרש"י שנסתמו ממנו מעיינות חכמה, שרש"י כותב מלמד וכו'. וי"ל, אומר היעב"ץ ע"פ מנחות ז. דאיתא שם שאבימי שכן תלמודו, והוא הלך לתלמידו רב חסדא כדי שיזכיר לו את תלמודו. ומקשה הגמ' מדוע תלמידו לא בא אליו, ומתרצת הגמ' שאבימי אמר שעיי"כ שהוא טורח והולך הוא יזכה לזכור תלמודו. וא"כ הכל כמין חומר. הנה מדוע משה הלך? כי נסתמו ממנו מעיינות החכמה..

לא ב-ג. וה' אמר אלי לא תעבור את הירדן הזה. ה' אלוקיך הוא עובר לפניך..... יהושע הוא עובר לפניך. יש להקשות שלכאורה הכתוב סותר את עצמו: ה' אלוקיך הוא עובר לפניך ואח"כ יהושע הוא עובר לפניך. וי"ל, אומר רבי יונתן איבשיץ, דהנה משה רבינו התחנן לקב"ה שיתיר לו להיכנס לארץ, ואיך רצה להיכנס הרי המלוכה כבר ניתנה ליהושע ואין שני מלכים משמשים בכתר אחד, ועי"ז י"ל שמשה ידע שלעת"ל יהיו שני משיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד. שאחד ילחם באומות העולם, והשני יעסוק בתורה. וזאת היתה בקשת משה, שאמנם יהושע יכניס את בני"י לארץ אבל זה יהיה ע"י מלחמה ומי שלוחם אינו יכול גם לעסוק באותו הזמן בתורה, וא"כ מן הראוי שאני אשאר כדי שיהיה מלך שלומד תורה. ענה לו הקב"ה ה' אלוקיך עובר לפניך ואני ה' אנהל את המלחמה, ויהושע עובר לפניך הוא יהיה המלך שמכניס את עם ישראל לארץ ורק הוא בלבד, כי הוא יוכל ללמוד כי הוא לא צריך לנהל מלחמה.

לא טז. הנך שוכב עם אבותיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ. הגמ' בסנהדרין צ. מביאה שאלו רומיים את רבי יהושע מניין שהקב"ה מחייה מתים ויודע מה שעתיד להיות? ענה להם ר"י מהפסוק שלפנינו

שכתוב הנך שוכב עם אבותך וקם והיינו תחיית המתים. וכן כתוב וקם העם הזה וזנה, והיינו שהקב"ה יודע עתידות. והקשו ע"כ הרומיים אולי המילה וקם מתייחסת רק על ההמשך דהיינו על זנה, וא"כ אין ידיעה על תחיית המתים. ענה להם רבי יהושע נקוט מיהא פלגא, והיינו שיודע עתידות. ויש להקשות מדוע רבי יהושע לא ענה על השאלה של תחיית המתים, האם לא היה לו שום מקור ע"כ? וי"ל דהנה בסנהדרין צא איתא דילפינן תחיית המתים מק"ו, ומה אותן שלא נולדו הקב"ה מורידם לעולם, אותם שכבר נולדו וודאי שהקב"ה יחיה אותם. אך יש לפרוך הק"ו אולי את אותם שנולדו הקב"ה לא יחיה כי הם חטאו וא"כ הקב"ה לא ירצה להחיותם. וע"ז תירץ ר"י שהקב"ה יודע עתידות וידע שיחטאו ובכ"ז הביאם לעולם, וא"כ מזה שיודע עתידות יש הק"ו שהוא יחיה מתים. ותרתי ידעינן מידיעת עתידות. ה'דברי חיים'. עו"ל שיש דרשה אחרת שם בגמ' על תחית המתים מהתורה. שכתוב בפסוק ונתתם ממנו את תרומת ה' לאהרן הכהן, והרי אהרן לא חי לעולם והוא לא עתיד להיכנס לארץ ישראל. אלא מכאן לתחית המתים מהתורה ולעת"ל יקום אהרן ועתידים ישראל לתת לו התרומה. ויש להקשות ע"ז הרי ציווי ה' היה כשעדיין אהרן היה חי ויכול להיכנס לאר"י ואולי לכן אמר ונתתם לאהרן, דהיינו בחיו, וא"כ אין ראיה לתחיה"מ. וע"ז אמר ר"י וקם העם וזנה, והיינו הקב"ה יודע עתידות וידע שאהרן לא יכנס, וממילא ילפינן נמי מתרומת אהרן לתחית המתים, כי הקב"ה ידע שאהרן לא יכנס, ובכ"א כתב ונתתם לאהרן סימן לתחיה"מ. 'כותנות אור'.

לא יד. ויאמר ה' אל משה הן קרבו ימך למות. ולהלן טז. כתוב הנך שוכב עם אבותיך. ויש להקשות מדוע שינה מלשון מיתה לשכיבה? וי"ל שאמרו חז"ל שבדוד נאמר שכיבה משום שהניח בן כמותו וביואב מיתה משום שלא הניח בן כמותו. וא"כ בפסוק יד משה נקרא מת משום שלא הניח בן כמותו. אך כיוון שבהמשך הפסוק הניח את יהושע כממשיך בציווי ה' אז זה נחשב שהניח כמותו כי תלמיד כבן. ולכן נקרא שוכב. המאור שבתורה.

לא ל. וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תומם. ולהלן בפרשת האזינו (לב מד) כתוב ויבוא משה וידבר את כל השירה הזאת באזני העם הוא ויהושע בן נון. יש להקשות ב' קושיות. א. מדוע כאן כתב עד תומם שהוא מיותר לכאורה, ואילו בהאזינו השמיט עניין זה 'עד תומם'. ב. מדוע כאן כתב שמשא דובר ואילו בהאזינו כתוב שגם יהושע דיבר. ויש לומר, אומר הפנים יפות, ע"פ הגמ' במגילה שאומרת שכשקוראים לפני המתורגמן אין לקרוא יותר משלושה פסוקים ביחד כדי שיספיק המתורגמן לבאר את הפסוקים לפני הקהל, משא"כ כשאין מתורגמן קורא הכל ברצף. וא"כ הדברים מדויקים היטב בפסוקים. אצלנו בוילך מדובר שמשא אמר את הפרשה בלי תרגום, לכן אמר ברצף וזהו שאמר עד תומם. משא"כ בהאזינו שאמר זאת באזני העם, ויהושע היה המתרגם אז לא אמר עד תומם אלא הפסיק כל ג' פסוקים.

לא יז. וחרה אפי בו ביום ההוא ועזבתים והסתרתי פני מהם והיה לאכל ומצאוהו רעות רבות וצרות, ואמר ביום ההוא, על כי אין אלוקי בקרבי מצאוני הרעות האלה. וארט מוסרי. הרב שך בהקדמה לסדר נשים מקשה שיש שינוי משמעותי בין תחילת הפסוק להמשכו. בהתחלה כתוב מצאוני רעות רבות וצרות. ואילו בסוף כתוב מצאוני הרעות האלה להיכן נעלם ה'צרות? אומר הרב שך הנה ההבדל בין רעה לצרה הוא כך: רעה זה הדבר הרע בעצמו, ואילו צרה זאת התוצאה שיוצאת מכך, היינו הלחץ הנפשי שהרעה גורמת וצר לו ואין לו להיכן לברוח וכדו'. אדם הנקלע לבעייה צריך להתמודד בשתי חזיתות, האחת, לפתור את הרעה עצמה, היינו כסף לחובות, מרפא למחלה, זיווג לצאצאים וכדו' ומעבר לכך הוא צריך להתמודד בחזית נוספת, דהיינו עם מועקה כבדה, הרגשת חוסר אונים, דכאון, ושאר דברים המתלווים במצבים כאלה. ובדרך כלל הסבל של האדם הוא הרבה יותר מהצרה מאשר מהרעה בעצמה שהיא היוצרת של כל הצרה. וכן הצרה ג"כ מגדילה את הרעה עצמה פי כמה וכמה, כי כשאדם במשבר א"א לסבול את המצב הזה. הצרה מגיעה כשאין מספיק אמונה, וכשאדם לא מרגיש שהכל בידי שמים והכל לטובתו וה' משגיח ונמצא אתו על כל שעל ושעל ממילא הוא נכנס לדיכאון. וכשלהיפך, כשיש אמונה, אזי לא אירע רע כי אתה עמדי. וכעת לפסוק שלפנינו ומצאוהו רעות רבות וצרות היינו שבהתחלה יש רעות רבות וגם צרות. וממשיך הפסוק ואומר ביום ההוא על כי אין אלוקי בקרבי, היינו כשהוא יודע שהכל מגיע מה' אזי מצאוני רק הרעות האלה, כי כשמרגיש שהכל מה', ממילא הצרות לא קיימות.

מאמרי מוסר וסיפורים לקראת השבוע האחרון של השנה – וכן ביאורים לסליחות

במוצאי שבת הקרוב האשכנזים ניגשים לאמירת הסליחות: נצייר לעצמנו אילו אנחנו צריכים בעוד כמה שעות לגשת לחבר לבקש סליחה על מה שחטאנו לו, בוודאי שהיה זה דבר בלתי נעים בעליל והיה יוצר אצלנו מתח גדול. וזאת הדרך שצריכה להיות בקשת הסליחה שלנו מהקב"ה, להכיר מול מי אנחנו נמצאים, מה המחויבות שלנו כלפיו. ואז נוכל יותר להרגיש: 'ולנו בושת הפנים' וכך מבקשים סליחה. **נמשיל זאת לסיפור שהיה בשואה:** היה יהודי בודד ומיוסר שיום אחד התעלף ונטה למות. ברגע האחרון הזדמן לשם יהודי אחר, וכשראה את מצבו סיכן את עצמו להצילו, הניחו במקום סתר ופרס לו מלחמו עד ששיקמו. לאחר השואה דאג להשיאו אשה, וכשפתח עסק גדול דאג למנותו כמנהל העסק, ולא עוד אלא ברבות הימים העניק לו סכום כסף שיהיה לו כבסיס להקמת עסק משלו. ומה עשה הניצול, הלך והקים עסק מתחרה למטיבו כשהוא גונב ממנו בדרך את כל הפטנטים שלמד שם, ועי"ז התמוטט כל העסק של מטיבו עד שהפך לפושט רגל. אומר התומר דבורה, אותו דבר בדיוק אנחנו מתנהגים. כי הקב"ה מטיב עמנו נותן לנו חיים, בריאות וכוח לדבר - ומה אנחנו עושים עם כח הדיבור שלנו? אנחנו מדברים דיבורים אסורים, אנחנו משתמשים

במה שהוא נתן לנו, להילחם נגדו יתברך, ר"ל, ולא עוד אלא שכל עבירה שאדם עושה הוא בורא משחית, והמשחית זקוק למזון לקיומו, והיה מן הראוי שהקב"ה יאמר אתה בראת את המשחית אתה תפרנסו, והקב"ה לא כך אומר אלא הוא מפרנס את המשחית, והוא זה שדואג לו. היש לאדם בושת פנים גדולה מזו? **עוד מבט על ההרגשה שצריכה להיות בסליחות** מביא רבי ברוך רוזנבלום שליט"א בשם רבי נפתלי טרופ: הנה בסליחות אנחנו אומרים כדלים וכרשים דפקנו דלתך, ולאחמ"כ אומרים שוב דלתך דפקנו רחום וחנון. היינו שאנחנו אומרים לפני הקב"ה שבאנו לפניו כדלים שדופקים בדלת לבקש מטבע מיד בעל הבית כעני המתחנן על נפשו שבעל הבית יואיל בטובו לפתוח לו את הדלת ושיחוס עליו ויזרוק לו איזה מטבע. והקשה רבי נפתלי מה זה שוב האמירה הזאת **דלתך דפקנו**? עונה רבי נפתלי, יש שני סוגי עניים, יש עני שיש לו כסף, רק מה? הוא סוחר, בקושי גומר את החודש, הוא מזמן היה רוצה לקנות איזה מזון נוסף לבית, ואולי גם לשדרג את הרכב הטרנסטה שלו, וגם לא היה אכפת לו אם יהיה לו כסף לאוכל קצת יותר משודרג וכדו'. אותו עני כשהוא דופק בדלת הוא דופק בעדינות, יפתחו מה טוב, הוא יבקש בעדינות וינסה לא יותר מידי פעמים וכו', כי מקסימום אם לא יתנו לו, אז יהיה לו פחות לוקסוס ויצטרך להיחזק קצת. **לעומת זאת** יש עני שמלבד בגד קרוע לגופו אין לו כלום, אין לו פת לאכול, ובוודאי לא בגד ללבוש, ועל מקום להניח את הראש, אין בכלל על מה לדבר. הוא צריך כסף בשביל לא לגווע ברעב. לאותו עני אין נימוסים, אין סבלנות וכשהוא דופק בדלת ולא פותחים, הוא דופק עוד יותר חזק, ולמה? כי הוא יודע שאם לא יפתחו לו, זה לא שלא יהיה לו מזון בבית אלא הוא יגווע ברעב, הוא יודע שהחיים שלו תלויים בבעל הבית שפותח לו או לא פותח, כזה אדם ידפוק ויחזור וידפוק. **אומר רבי נפתלי**, אדם שמגיע לפני ר"ה ומבקש הטבה מהקב"ה מה הוא צריך לבקש? הוא צריך לבקש כמו אותו עני שאין לו כלום, כי הכל נפתח מחדש. החיים, הבריאות, הנחת, הפרנסה, הכל יכול להשתנות ברגע, חסר אנשים שהתבשרו בשנה האחרונה בבשורות איוב ששינו להם את כל החיים? חסר ילדים קטנים שמתו באופן טרגי ופתאומי? חסר אנשים שאיבדו את פרנסתם, כשבר"ה שעבר הם ישבו על הרבה כסף ועתיד מביט? הכל נקבע בר"ה. וזה מה שאנחנו אומרים דפקנו דלתך... דלתך דפקנו, אנו חוזרים ודופקים, כי אנחנו מרגישים שאנחנו בלי כלום, ולא רק באים לבקש השלמת הכנסה, אלא כאותו עני שאין לו כלום ואז כשהוא דופק הוא דופק בשביל לחיות, וכשבאים בהרגשה כזאת אפשר לבא לבקש מחילה יותר בתחנונים יותר בשפתיים דולקות. וכל שנה שרשה בתחילתה מתעשרת בסופה.

הנה בסליחות אנו אומרים כדלים וכרשים דפקנו דלתך. וכך צריך להרגיש, ומי שלא מרגיש כך הרי הוא שוטה מופלג. רבי חזקיהו מישקובסקי הביא סיפור ששמע מרבי מאיר צבי ברגמן שסיפר שהיה פעם נוכח בבית גביר גדול, והנה לפתע דופק על הדלת יהודי עם הדרת פנים אצילות והיה נראה כאחד מראשי הישיבות המפורסמות, הבעה"ב הכניסו לביתו ושאלו לתפקידו ולמה הוא אוסף, ענה היהודי אני טבח בישיבה פלונית ואני אוסף להשלמת הכנסה. כששמע זאת הגביר נכמרו רחמיו על הטבח השלמיזל ואמר לו תשמע, תלך לגביר פלוני ואלמוני תאמר לו שאתה מכהן בישיבה פלונית בתפקיד ראש ישיבה וכך תוכל לקבל כדבעי. מספר רבי מאיר צבי, לאחר כמה דקות הוא דפק בטעות שוב על דלת אותו הגביר, וכשנשאל באינטרקום מיהו ענה שהוא ראש ישיבה פלונית, הגביר החזיר וענה לו כיצד תאמר כך, הלא לפני עשר דקות היית אצלי ואמרת שאתה טבח ואני הוא זה שיעצתי לך לומר שאתה ראש ישיבה, ולפני תזדהה כראש ישיבה? כך אנו צריכים לבוא לפני הקב"ה ולא נתחיל לספר לו שאנחנו ראש ישיבה, מקיימים מצוות כדן, הלא הוא יודע היטב כמה אנחנו חוטאים לו ולכך אנו פותחים בסליחות כדלים וכרשים דפקנו דלתך.

אנחנו נמצאים קצת יותר משבוע ימים לפני ראש השנה. רבי אליהו לופיאן מביא שבכל יום מימות השבוע האחרון של השנה ניתן לתקן את כל הימים המקבילים שבמהלך השנה שחלפה. ומה שמוטל עלינו לעשות. להקפיד כל השבוע על כל התפילות, כל הברכות, להרבות בתורה, להרבות בחסד, להקפיד לא לדבר דיבורים אסורים, וכשנתייצב לפני הקב"ה ביום הדין נוכל להראות לו את השבוע האחרון ששבוע זה יהיה פורמט קטן לקראת השנה החדשה. וכל אחד יזהר לא להחמיץ את ההזדמנות שנקרתה לנו. **יש סיפור ידוע על החמצת הזדמנות**, סיפור שהתפרסם לפני מספר שנים. אם נפנים את הסיפור הזה אלינו יתכן ונתחזק בימים האלו לא להחמיץ הזדמנות שלא תשוב אלינו עוד. הנה בזמן שאדם ישן וחולם חלומות לפעמים נוצר מצב בחלום שצריך לקום ולברוח, אבל קשה מאוד לעשות זאת ואפי' קשה ללכת כי יש איזה משהו במוח שבשעת השינה איברי הגוף ג"כ נרדמים, והסיבה שהקב"ה עשה את זה, כי אם האברים היו פעילים בשעת השינה אדם היה חולם חלום על מישהו שרוצה להרוג אותו, והאדם היה מסוגל לקחת סכין מהמטבח ומתחיל לדקור את כל אלו שמסביבו שכביכול רצו להרוג אותו. והקב"ה ברוב טובו וחסדו עשה עמו נס שהאברים שלנו יהיו כבדים בשעת השינה, וכך לא נוכל לקום. וע"ז אומרים כל בוקר ברוך מתיר אסורים כי עד עכשיו היינו אסורים בכבלי השינה וכעת כשאנחנו קמים הקב"ה מחזיר לנו את הכוחות. ע"כ הקדמה וכעת לסיפור. **היה ילד בירושלים** שמערכת ההגנה הזאת שיש לגוף בשעת השינה הפסיקה לפעול, והיתה סכנה מוחשית שהוא יקום באמצע הלילה ויעשה דברים מסוכנים מאוד. לא היתה כל ברירה ואביו נאלץ להיות ער כל הלילה ע"י מיטתו כי אחרת אביו למה שיהיה. באופן טבעי בית שהאבא ער בו כל הלילה הכל משתבש לגמרי. יום אחד נודע לאבא שיש בארה"ב רופא יהודי מומחה מאוד לעצבים שיוודע לפתור את הבעיה, אך דא עקא העלות היא גבוהה מאוד, האבא פנה במכתב מרגש אל הפרופסור הגדול, בו הוא תיאר את הסבל הרב שעוברת המשפחה המורחבת שמונה עשר נפשות בלי אבא בגלל אותו ילד, והתחנן לפניו במכתבו בתור רופא

שלב יהודי חם פועל בקרבו שיחוס עליו יען אין לו כסף. הרופא הגדול שלח לו מכתב. וכך הוא כתב לו: התרגשתי מאוד לקרוא את סיפורך אני מוכן בחפץ לב לוותר על חלקי בהוצאות! אך בכל מה שנוגע לעלות השימוש בחדר ניתוח שזה מסתכם במאה אלף דולר את זה אין לי אפשרות לממן לך, אי לכך בהזדמנות הראשונה שתהיה לי אפשרות לעזור לך בזה אעשה זאת. והנה ההזדמנות הגיעה. הרופא הגדול הוזמן לביה"ח הדסה לבצע ניתוח לדוגמא כדי שהרופאים ילמדו לעשות את אותו הניתוח, כמובן שכל העסק הזה מומן ע"י ביה"ח. הרופא הסכים אך הוא התנה שהוא יבחר את החולה, וכך הוא הגיע לארץ ופנה לבית מיודענו שבנו חולה. הוא הגיע היישר לביתו ב'בית ישראל' הוא דופק בדלת, ילדה קטנה פותחת את הדלת, הוא שואל איפה אבא? והיא עונה ישן. הוא ביקש שתעיר אותו, אך הילדה מסרבת כי אבא ער כל הלילה, וגם בלילה אחרי הוא יהיה ער א"א להעיר אותו. הרופא ביקש להיכנס ולהעיר את האבא, אך הילדה אומרת ההורים לא מרשים להכניס איש זר הביתה. הוא החליט לצאת ולפני שיצא כתב את שמו ומס' הטלפון שלו הושיט לילדה וא"ל תביאי לאבא מיד כשיקום. האבא שהיה ער כל הלילה והוצרך להיות ער גם בלילה הבא קם כעבור 4 שעות, וכשהבית הגישה לו את הדף הוא חשב להתעלף, הוא מיהר להתקשר לרופא הגדול אך הוא ענה לו וא"ל צר לי אך אני אחרי ניתוח אצל מישהו אחר ואני בדרך למטוס. האדם הזה נאלץ להישאר עוד כמה שנים ער עם הילד החולה בבית רק כי הוא ישן באותם רגעים.

חודש אלול זה חודש שהקב"ה בא לקבל את תשובתנו ולתת לנו חיים מאושרים וטובים. זה הזמן לנצל, לא לישון ואח"כ להתחרט ע"ז כל השנה, וברוב המקרים גם נזקים בלתי הפיכים. **רבי שמשון פנקס** ביאר את ההזדמנות שיש לנו כעת כמו אותו סיפור שהיה עם ביכ"נ פלוני שלא היה להם מקום לתפילה הם התגלגלו משכירות לשכירות ויום אחד הם קיבלו שטח מהעיריה. הם החליטו להזמין קראוון גדול ומכובד להניח בשטח שהם קיבלו, ואכן כך היה הם הזמינו קראוון שהיה כבר בנוי לשם ולתפארה מהמסד ועד הטפחות. וביום המיוחל נסגרה כל השכונה והגיעה המשאית בשעת לילה מאוחרת והמשאית החלה להוריד את הקראוון והפועלים הזיזו כשהמנוף היה עם הקראוון באוויר וכיוונו שיהיה הכל ישר ומיושר, וכשגמרו להוריד המשאית נסעה. לאחר מספר דקות נכנסו הגבאים לבית המדרש והנה שוד ושבר, הארון קודש נמצא בצד ההפוך והיינו בצד מערב. מה עושים כעת, היה שם יהודי בור שעמד וצעק מה הבעיה באו נסובב אותו חזרה כמו שעשו קודם הפועלים. אמרו לו הגבאים שוטה שכמותך, כל עוד הקראוון היה באוויר היה אפשר לסובב אבל כעת שמונח כאן כמה טונות איך נסובב. השבוע האחרון של השנה זה עדיין זמן שאנו יכולים לשנות לנו את גזה"ד להתחזק בתורה תפילה דיבור ושאר דברים ולהתחרט על מעשינו ע"י סליחות מהקב"ה, ננצל את זה כעת כי עוד מעט כבר ייכתב גזר הדין ואז כבר יהיה מאוחר ולא יהיה אפשר לתקן. **כעין זה** מצאנו בחת"ס סיפור על אדם שהלך בדרך ומתחתיו נמצא גוב האריות הוא לא נזהר והחל להחליק לעבר גוב האריות ועוד רגע הוא מגיע למטה ונטרף על ידו, הוא ניסה לאחוז בכל מיני דברים בדרכו אך מאמצו היה לשווא. והנה ממש ברגע האחרון הוא נתקל בדרך נס במספר שיחים הוא נאחז בהם בכל הכוח והחל לטפס למעלה, והנה תוך כדי שמטפס ואוחז בשיח באה ארנבת והחלה לכרסם את השיח שאוחז בו. באותו רגע הוא עבר לשיח אחר וגם אותה החלה הארנבת לכרסם, הוא לא ידע את נפשו והוא החל זועק רבונו של עולם אם אתה לא משאיר לי את השיח הזה אני אהיה טרף לשיני האריות.. אומר החת"ס ראש השנה הוא גוב האריות. יש לאדם שלושים יום להאחז ולעלות למעלה, כל יום שעובר ולא ניצלנו כאילו השיח נעקר ממקומו, כעת מתקרבים לראש השנה נותרו השיחים האחרונים, עלינו להיאחז בהם ולהינצל דרך השיחים האלו ואם לא נעשה זאת אנו עלולים בראש השנה למצוא עצמנו טרף לשיני האריות.

רבי שלום שבדרון המשיל את מי שלא מתעורר בחודש אלול לסיפור שהיה. היתה פעם משפחה באמריקה שבנם הגדול נישא הקים משפחה ועבר להתגורר בארץ ישראל. במשך שנים רבות הוא לא התראה עם הוריו, וזה היה בתקופה שגם טלפונים לא היו, כך יצא שהמשפחה גדלה והוריו לא ראו אותו במשך 20 שנה ויותר, כשהזקינו ההורים כתב האב מכתב לבנו שמתגורר בארץ בני יקירי! אני כבר לא צעיר, נפשי יוצאת מגעגועים אליך ולבניך, אני חפץ לראות את פני ילדי ונכדי פנים אל פנים, ואם לא עכשיו אימתי, ומכיוון שאתה טרוד עם בני ביתך, אני מסכים לעלות אליך לארץ למרות טלטולי הדרכים, כי אני יכול לשאת הגעגועים, אני יוצא בעוד כחודש ואגיע אליך בתאריך פלוני, מצפה מאוד אביך אוהבך. הבן השיב שהוא מצפה מאוד לבואו. **במשך** אותו חודש האבא הסתובב מחנות לחנות וקנה מכל חו"ל למען ילדיו, וכשהגיע יום ההפלגה הוא לקח עמו שתי מזוודות, אחת של חפציו ומזוודה שנייה היו בה כל המתנות שהוא קנה לילדו ולנכדיו. היתה זאת מזוודה מאוד כבדה אך הוקל לו כי הוא ידע שאוטוטו הוא פוגש את משפחתו שהוא כ"כ מתגעגע אליהם. הוא הפליג בספינה אך הוא לא חש כלום מטלטולי הדרך כי הוא ידע שהוא הולך לקראת דבר שהוא מצפה לו זמן רב. כשהספינה הגיעה לארץ הוא ציפה לראות את בני משפחתו מחכים לו ומקבלים את פניו ברציף, לבו פעם בחזקה והנה הוא יוצא לרציף לאחר שהוא סיפר לכולם כל הדרך שהוא הולך לפגוש את נכדיו אהוביו שלא ראם מעולם, אך כאן נכונה לו אכזבה, אף אחד לא חיכה לו. הוא ניסה לנחם את עצמו אולי הם לא זוכרים את התאריך הוא החליט לגרור את המזוודות לבדו לבית בנו, היה רשום אצלו מקום מגורים. כל הדרך רגשותיו גאו, הוא הרהר כיצד תראה קבלת הפנים בבית בנו. ואז כשהוא הגיע לבית הוא היה בטוח שהכינו לו שלט ברוכים הבאים או משהו כזה. היה זה בשעת לפנות בוקר, שקט ברחובות, הוא מוציא את המזוודות מהמונית ועולה לבית בנו ורואה שאין שום שלט. פניו נפולות והוא מתפלל בלבו שהכל בסדר, הוא מגיע לדלת דופק, לבו פועם, עוד מעט הוא פוגש את בני משפחתו הקרובים והיה שווה הכל. הוא

דופק בשקט כדי לא להעיר את השכנים אך אין עונה הוא התחיל לדפוק יותר חזק ואין מענה. הוא לא ידע מה לעשות. כמוצא אחרון הוא החליט להלום באגרופים על הדלת, ואז הוא שומע רחש, הדלת נפתחת ומי בדלת? בנו יקירו עם קורי שינה. הוא מביט באביו ואומר לו אה, זה אתה? מדוע באת באמצע הלילה? אני מצטער כולם ישנים! יש כאן ממול בית הארחה תחכה שם ובבוקר נרד אליך, לך בשקט שהילדים לא יתעוררו.

האב לא ידע את נפשו. בחלומות הכי גרועים הוא לא האמין שכך יעשה לו בנו, הוא מנסה ניסיון אחרון, תן לי להיכנס לרגע, אני רוצה לחבק אותך בני היקר, אני רוצה להניח את המזוודות הכבדות, אך הבן בשלו, אבא! כעת זה לא הזמן לך למלון ממול ובבוקר נדבר, כעת לילה אל תפריע לנו. האב משרך רגלו למלון מתיישב שם פורץ בבכי, ותוך שעתיים הוא בדרכו חזרה לארצו. לבנתיים הבן קם מתארגן מחכה רואה שאביו לא מגיע הוא פונה למלון ושואל היכן האדם המבוגר שהגיע בלילה? מיד עונה לו הבעה"ב הוא הגיע בכה ומיד הלך לדרכו. שאלתי להיכן הוא הולך וענה לי לאמריקה. אומר רבי שלום, הקב"ה דופק לנו על הלב 'קול דודי דופק פתחי לי' הוא בא אלינו עם מזוודה מלאה מתנות ועוד איזה מתנות: אריכות ימים. בריאות, פרנסה, נחת, שידוכים, והוא מלא אהבה אלינו, והוא פונה אלינו בכנויי חיבה, אחותי, רעיתי, יונתי, תמתי, הוא מבקש מאתנו אנא בבקשה ממכם פתחו לי את השער, שראשי נמלא טל קצותי רססי לילה. ומה אנחנו עונים לו פשטתי את כותנתי איככה אלבשנה רחצתי את רגלי איככה אטנפם. לא מוכנים להתאמץ לא מוכנים להשקיע, עייפים אין לנו כח. נכון שחרית בשבע, אבל קשה לנו לדייק נגיע בברכו. וכך עובר אלול מגיע ר"ה יו"כ פתאום מתחילות הצרות, ואז נזכרים בקב"ה היכן היינו כשהוא דפק והתחנן, וכעת דודי חמק עבר, בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיהו ולא ענני. חודש שלם הקב"ה היה כאן עם מזוודה עמוסה במתנות הוא רצה בקרבה שלנו הוא רצה להעניק לנו לתת לנו עוד ועוד, רק תפתחו לי את הדלת פתח קטן ואני אמצא את הדרך להיכנס. **רוב** הדברים נלקטו מהספרים שערי ארמון. ודורש טוב דרשות המגידים.

ידיעות חשובות וכן דברים מגדולי ישראל ערוך בדרך של שו"ת

שאלה: איך מגיעים לידי ידיעת התורה ואהבתה? **תשובה:** בפרשתנו כתוב ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל שימה בפייהם. מביאים ע"כ האבן עזרא והאור החיים הקדוש את דברי חז"ל בעירובין חייב אדם לשנות לתלמידו ארבע פעמים לפחות, ורק ע"כ אפשר לזכור ולדעת מה שלמד. אבל בפחות מכך זה לא נקרא שהוא שם התורה בפי התלמיד. וכן כתב הרוקח שעל כל אדם מוטל לחזור על תלמודו לכה"פ ארבע פעמים וע"י החזרה והשינון יזכה שיבין את הדברים שאותם למד. וזה אחד מיסודות ידיעת התורה. וידוע כי גדולי ישראל שזכו להבנת הסוגיות באופן מפליא ובהיר זה לא היה מרוב חכמתם אלא מזה שחזרו ושינונו תלמודם פעמים רבות עד שחדרו הדברים לעצמותיהם, וע"כ הגיעו לדרגתם הגדולה בתורה. וככל שחוזר יותר פעמים זוכה שהתורה תהיה מונחת בכיסו ולא רק כמונחת בקופסה אלא במקום שכל הזמן ממשמשים בו ככיס. וברור שדברי תורה מתקיימים רק במי שעמל וחוזר על תלמודו. וכתב החפץ חיים שהחוזר על תלמודו הוא מראה כמה חביבה עליו התורה וע"כ הוא מרוויח שתורתו משתמרת אצלו. והסיבה שיש כאלו שלא מספיק נהנים מתלמודם ולא נשאר להם הרבה ממה שלמדו היא משום שלא חוזרים על תלמודם, ולכן אין להם בהירות מספקת בלימוד ולא מגיעים להנאה שיש בלימוד התורה. וכבר אמרו חז"ל הלומד ואינו חוזר כזורע ואינו קוצר. ואינו דומה השונה פרקו מאה פעמים למאה ואחד פעמים. ורבים מגדולי ישראל מייצעים שלכ"א תהיה מסכת שאותה הוא ישן תמיד עד שתהיה מונחת בכיסו וזאת תהיה המסכת שלו. רבי חיים קניבסקי לפני שחיבר חיבור שונה הלכות על שו"ע או"ח הוא סיפר שהוא עבר על כל הטו"ש וע"כ למעלה מחמישים פעמים.

שאלה: בפרשתנו 'לא יאבה ה' סלוח לו, ומחה ה' את שמו' על מה זה נאמר? **תשובה:** בתנא דבי אליהו כתוב שזה הולך על אלו שמזלזלים בנטילת ידים, וכמו שכתוב בסוטה דף ד' כל המזלזל בנטילת ידים נעקר מהעולם, ואומר רש"י שהאוכל תמיד בלא נט"י נעקר מהעולם, וכן בעירובין מסופר על רבי עקיבא כשהיה חבוש בבית האסורים והביאו לו קצת מים השתמש בהם לנט"י ולא לשתייה, למרות שהיה חשש שאם לא ישתה יהיה בסכנה בכ"א אמר ר"ע אם לא אטול ידי אני מתחייב מיתה. ולכן ראוי לכ"א ללמוד הלכות אלו כי מי שלא נוטל ידיו כדן לסעודה הרי הוא כאילו לא נוטל כלל, ויש בזה הרבה דינים, וראוי בין כל הדברים שמתחזקים בהם להתחזק גם בעניין נשגב זה.

שאלה: מה צריך לעשות בימים האחרונים של השנה יותר מבשאר ימי האלול? **תשובה:** הפוסקים מביאים (טו"ש וע"כ) שבימים האלו של השבוע האחרון של השנה על האדם לבקר עצמו ולפשפש במעשיו יותר ויותר, ויש אף המתענים בימים אלו ובפרט ביום א' הקרוב. וזה ברור שמי שמגיע ע"כ כך לכעס אסור לו לצום ויצא שכרו בהפסדו כמובא ב'כתר ראש' לר"ח מוולאזין. ומי שע"כ לא יוכל לעבוד את ה' כראוי, אומרים גדולי הדור, שלא יצום כלל, רק מה שכן יעשה, אולי תענית דיבור מחוץ לבית. וכן מרבים מאוד בצדקה בימים אלו, ובימים אלו כדאי להרבות בתשובה ולבד מלימוד המוסר. הבאנו בשנה שעברה רעיון שסייע לרבים: לעשות דף שמחלק את היום שלך מהבוקר ועד הערב. למעלה בטורים לכל ימי הסליחות ועשיית: קימה בזמן. תפילה. סדר א. צהרים. סדר ב. ערב. סדר ג. ובסוף תוסיף: איך הייתי בשמירה על הפה. בכעס. בהעברה על המידות. וכך תוכל לראות כל יום במה אתה חלש ותתחזק. והעיקר שהקב"ה יראה שאתה רוצה. כי בימים אלו צריך להראות איך באמת אני רוצה להיות כל השנה וכך יסלחו לנו העוונות.

שאלה: בימים אלו אנו מרבים באמירת יג מידות של רחמים, מה אפשר לפעול בכך? **תשובה:** החכם עיניו בראשו לעיין בפרוש התיבות וכך יוכל לפעול ע"י לשנה טובה. וכמו שכותב רבינו בחיי שכל המבין יג' מידות ויודע פירושן ומתפלל בהם בכוונה, אין תפילתו חוזרת ריקם אא"כ יש בידו עבירות המעכבות.

שאלה: מה צריך לנצל בשבוע הקרוב? **תשובה:** המהרי"ל כותב לא לעשות קידוש ליל ר"ה לפני צאת הכוכבים, בגלל שאם יעשה כן יפסיד רגעים קדושים מחודש אלול, ואלול זה ימים של רחמים וקרבת אלוקים באופן שא"א לתאר, הקב"ה מחלק לנו רחמים. ומה שמוטל עלינו לעשות זה לנצל כל רגע במעש"ט והקב"ה אוסף את הדברים ומכריע ברחמיו העצומים גז"ד לטובה. כעת, כשנשאר ממש זמן מועט מהחודש, ברור שנצל את זה להתגברות על הייצר עוד ועוד, ועי"ז נזכה לחיים מאושרים בשנה הבעל"ט וכל שנה שרשה בסופה, מתעשרת לאחריה, ותכלה שנה וקללותיה.

שאלה: כיצד ייקל על האדם לעבור את נסיונות החיים באופן בריא בנפש? **תשובה:** כשאדם יפנים לעצמו שמוטל עליו להיות רק מה שהוא, והיינו להתנהג בעבודת השם ובכל הילוכיו בחיים ע"פ היכולות והכשרונות שה' נתן וחנן אותו, ולא ינסה להידמות לפלוני או אלמוני, וירגיש שבשבילו נברא העולם כי לכל אדם יש תפקיד אחר בעולם, ויעריך את הכוחות שלו בלי לנסות להידמות למישהו אחר, אזי הוא יעבור את נסיונות הנפש שיש לאדם בעולם ביותר קלות. ואמונה של האדם בעצמו היא מפתח החיים הבריאים. (הדוגמה הקלאסית לכך היא, כשאדם מגיע לאיזה ראיון והוא מנסה להרשים ולהיות לא מה שהוא, וד"ז לעולם לא הולך טוב. כי האדם צריך להראות מה שהוא, וככה הוא גם יצליח בחיים.)

שאלה: כתב הרמב"ם שעל האדם לישון 8 שעות ביממה והביאו הפוסקים (קצש"ע) שאנשים בריאים גם מספיק להם 6 שעות בלבד, האם יש הבדל מתי האדם עושה את שעות השינה שלו? **תשובה:** מי שלא ישן כמה שצריך מלבד מה שגורם לעצמו חוסר שינה ועצבנות, יכול לגרום לעצמו מחלות של ממש כמו סוכרת. וישנם חומרים שהאדם מקבל אותם רק בשינה. וכותב הבן איש חי שהשינה המועילה לגוף היא בתחילת הלילה, וכן תהליך הגדילה לגובה לילדים ונערים מתבצע בשינה בעיקר של תחילת הלילה. לכן ראוי לאדם שישן בשעות המוקדמות יותר ככל שיוכל, ולא יחכה לאחד ושנים בלילה. הרב אסחייק.

שאלה: מה ההסבר למקרים שאדם כועס על בני ביתו או ידידיו המאוד טובים שכל כך טורחים בשבילו, בגלל דברים פעוטים ביותר, למרות שבשאר הדברים האדם נורמטיבי לגמרי? **תשובה:** טבע האדם למדוד את ערכו ע"פ היחס של האנשים הקרובים אליו כלפיו, ולכן כל פעולה קטנה שלא עושים למענו או לא מתחשבים בדעותיו גורמת לו להתאכזב ולהרגיש שהשני מזלזל בו ובצרכיו, וכמה שאדם יותר קרוב האכזבה גוברת יותר ויותר בגלל הפרשנות המוטעית שלו שכאילו הדבר נובע מחוסר הערכה של השני כלפיו. ואיך פותרים את הבעיה? אם במשך תקופה ייבנו ביניהם אמון חזק שההערכה אחד לשני והמסירות אחד לשני תהיה חזקה מאוד, וכ"א יראה במשך תקופה ארוכה שהוא מעריך אותי וחושב עלי רק דברים טובים וכן להיפך, כגון לעשות דברים מעבר למוטל עלי ולומר המון מילים טובות, אז האמון והביטחון ההדדי יגברו על הכל, ויגיעו למצב שכל דבר שקורה הוא לא מהזנחה וכו' אלא מסיבה אמיתית וכך יוכלו לחיות ולעבור את החיים בלי תסכולים והתנגשויות לא נעימות.

שאלה: מה הפתרון לנדודי שינה של ילדים? **תשובה:** ישנם ילדים רבים שיש להם חרדת נטישה, והיינו שההיפרדות מהבית מההורים היא גורמת להם לחרדה וקושי להירדם, ובהרבה מקרים הפתרון הוא שהאמא תהיה עמם בחדר בזמן שהולכים לישון לזמן מה, תקרא עימם קר"ש ואפי' אפשר להוסיף סיפור קליל. (כמובן שיש לפעמים שהסיבה לאי הירדמות של הילד היא בגלל שלהורים יש קושי בהצבת גבולות). שו"ת חינוכי.

שאלה: האם לעשות מבצעים זה טוב לילדים או לא, ואיך ומתי עושים מבצע לילדים? **תשובה:** מבצע הוא דבר חיובי וכבר כתב ע"כ הרמב"ם בפירוש המשניות ובעוד מקומות בחז"ל, אך צריך לדעת שהפרס אינו מחנך אלא מפעיל, ולכן כשעושה מבצע ידבר על חשיבות העניין שעליו הוא עושה את המבצע וכן כשעושה את המעשה לומר כמה חשוב שהלכת לביהכ"נ ולמדת עם אבא וכדו'. ומבצע צריך לעשות על דברים שהם לא בסיסיים, כגון שילד ילך לביהכ"נ שזה לא קיים אצל כולם, משא"כ דברים בסיסיים כגון שילך לישון וכדו' ע"ז לא עושים מבצעים. ויש להיזהר כשעושה המבצע יעשה לזמן קצוב מראש, וכן ידרוש דברים ריאליים ואפשריים לילד לעמוד בהם, וכן יתן מתנה בפרופרציות ולא יתן, למשל, טיסה בשמי הארץ על לימוד שעה בבין הזמנים. לגדל.

הלכות

לאשכנזים שמתחילים סליחות במוצ"ש. כמה הלכות בעניין

מי שנוהג לצום ביום ראשון כמו שהביאו הפוסקים, לרבים מפוסקי זמנינו יש לזכור לקבל ע"ע בשבת צום כי אחרת ל"מ כי בזמנינו רוב הציבור לא צם.

הזמן הטוב ביותר לאמירת הסליחות הוא בשליש האחרון של הלילה, היינו קודם עלוה"ש וי"א קודם הנץ, שהוא עת רצון הכי גדול. ודרגות נוספות הוא או אחר חצות שהוא ג"כ עת רצון, וי"א שעדיף בבוקר להשכים לזה אפי' אם הוא אחר הנץ כיוון שיש **השכמה**. ובלילה קודם חצות אין לומר סליחות. וכתב באגרי"מ שאמירת יג' מידות קודם חצות לא נאמר בזה שאינם שבות ריקם.

עיקר הסליחות (מלבד היג' מידות שנאמרים רק בציבור) מובא במג"א שעיקר הסליחות זה הפסוקים מהתנ"ך שנאמרים לפני הפיוטים (אחרי היג' מידות של הסליחה הקודמת) כי הם נאמרו ברוח הקודש. **כשמתפלל ביחידות** לא יאמר יג' מידות אא"כ אומרם בניגון ובטעמים. ונשים עדיף שלא יאמרו בכלל יג' מידות ביחידות.

הסטיפלער דילג על הפיוט מכניסי רחמים שבסוף הסליחות.

אם מגיע באמצע הסליחות אומר היכן שהציבור אוחז, כ"כ באורחות רבינו מהסטיפלער (ורח"ק ענה פעם שאם רוצה יכול לומר מהתחלה, וברור שיג' מידות יאמר עם הציבור).

אם אוחז באמצע סליחה כשהציבור הגיע ליג' מידות יפסיק ויאמר היג' גם באמצע הסליחה ואח"כ ימשיך היכן שאוחז.

לפעמים אין עשרה בתחילת סליחות והעשירי מגיע רק לקראת הסוף, יש לומר לפחות סליחה אחת בעשרה כדי לומר קדיש תתקבל.

ישנן נוסחאות שונות באמירת הסליחות. המתפלל בבית כנסת שאומרים נוסח שונה ממה שנוהג יכול לומר איזה נוסח שרוצה. רבי חיים קניבסקי.

כשיש חתן ל"א תחנון של סליחות. רבי חיים קניבסקי

ופשוט הוא שראוי להתבונן קצת בפירוש הפיוטים קודם לאמירת הסליחות, כדי שלא יהיו בעיניו כמו כתב חידה שאינו מבין מה הוא אומר.

חידות

חידות שינון הפרשה מתוך לעניננו: פרשת נצבים: א. קללה? אלה. ב. מה ה' כרת עמנו? ברית. ג. מי ניצב עמנו? גרים. ד. מי האחרון שיגיד? דור אחרון. ה. מצוה בחג סוכות של מוצאי שביעית? הקהל. ו. מה ה' עשה מעל אדמתם באף ובחימה? ויתשם. ז. מפי מי שלא ישכח? זרעו. ח. במה אנו מצווים לבחור? חיים. ט. ה' נתן לנו חוץ מחיים גם? טוב. י. למי נאמר חזק ואמץ? יהושע. כ. נושאים את ארון הברית? כהנים. ל. שורש מר? לענה. מ. גיל משה? מאה ועשרים. נ. מה לנו ולבנינו? נגלות. ס. עיר שנהפכה? סדום. ע. עיר שנהפכה? עמורה. פ. מה נאמר בפרשה על בטןך בהמתך אדמתך? פרך. צ. עוד עיר שנהפכה? צביים. ק. מילה נרדפת לאף וחימה? קצף. ר. ראשוני הנצבים? ראשיכם. ש. התורה נקראת? שירה. ת. מה אנו מצויים לעשות את כל דבריה? תורה.

פרשת וילך: א. משה נצטווה להתייצב עם יהושע ב ____? אוהל מועד. ב. ד' כורת עמנו ____? ברית. ג. גם הוא נמצא בהקהל? גר. ד. ארץ זבת חלב ו ____? דבש. ה. מצוה במוצאי שביעית? הקהל. ו. הפרשה הקצרה ביותר בתורה? וילך. ז. גם להם העביר משה את התורה? זקנים. ח. הברכה שקיבל יהושע? חזק. ט. הקהל את העם האנשים והנשים וה ____? טף. י. ד' אמר למשה שלא יעבור את ה ____? ירדן. כ. נושאים את ארון ברית ד'? כהנים. ל. ____ ירפך ו ____ יעזבך? לא. מ. משה נפטר בגיל? מאה עשרים. נ. אשר ____ ד' לאבותיכם? נשבע. ס. מצוות הקהל בחג ה ____? סוכות. ע. אחד ממלכי האמורי? עוג. פ. ואנוכי אסתיר הסתיר ____ ביום ההוא? פני. צ. ככל אשר ____ אתכם? ציוויתי. ק. ואת עורפך ה ____? קשה. ר. אשר אתם עוברים שמה ל ____? רישתה. ש. פעם בשבע שנים? שמיטה. ת. קוראים אותה כל שבת לפני בני ישראל? תורה.

חידות מת"ח אחד: א. איזה ק"ו מוזכר בפרשה מפורש? ב. איזה חג מוזכר בפרשה מפורש? ג. 4 דברים בפרשה שכתוב עליהם שהם משמשים קָדֵד? ד. בפרשה 4 מילים רצופות ר"ת שופר, ו 4 מילים רצופות ר"ת אלול? ה. בפרשה פסוק אחד שמוזכר בו 3 דברים והיפוכם? ו. מה הדבר הנדיר שיש בהפטרות וילך?

תשובות: א. הן בעודנו חי ממרים הייתם עם ד', אף כי אחרי מותי. ב. מקץ שבע שנים בחג הסוכות. ג. א. שירה, ב. תורה, ג. שמים, ד. ארץ, בכל אלו הוזכרו שהם עדים ד. פרק כ"ט פיי"ז, פ"ל פ"ו. ה. פ"ל פיי"ט, שמים וארץ, ברכה וקללה, חיים ומוות. ו. ההפטרות מורכבת מ 3 ספרים 9 פסוקים מהושע, ואז עוברים לספר יואל, ואז עוברים לספר מיכה.

חידות בפרשת שבוע: א. ארבע מקומות בתורה שמוזכר בהם ניצבים? ב. אלו שני מקצועות עתיקים מופיעים בפרשה זו? ג. באיזה הקשר מוזכר בפרשה זו מלח? ובאלו 3 מקומות נוספים בתורה מוזכר מלח? ד. מה מיוחד בפרשה זו ביחס למחזור קריאת פרשות השבוע בבית הכנסת? ה. מה הן שתי המילים המופיעות בפרשה זו והן גם שמות של פרשות בחומש בראשית? ו. למי נאמרות בפרשה זו מלות העידוד חזק ואמץ (2 תשובות)?

שאלות ידע תורני והפעם לצעירים: ז. איזה עגלון היה מלך? ח. מה המכנה המשותף בין עמד לשוח ויפגע? ט. איזה פרק בתהילים אומרים לפחות ארבע פעמים בשבוע? י. איזה פרק בתהילים אומרים מאה פעמים בשנה? יא. איזה תפילה נאמרת לעולם מחוץ לבית ולבית הכנסת? יב. איזה פסוק אומר לפחות שש פעמים ביום? **חידת משמעויות מילים. יג.** ח' משמעויות למילה נצב. **חידות לשאול את הילדים: לבוגרים יותר: יד.** אדם עומד בצומת דרכים ולא יודע להיכן לפנות, ולפניו אדם אחד שקרן ואדם אחד דובר אמת ואינו יודע מי מהם שקרן ומי מהם דובר אמת, איזה שאלה ישאל את אחד מהם ויידע בברור את התשובה? טו. בין בריסק לוורשא מבדילות 12 שעות נסיעה. מוורשא יוצאת רכבת לכיוון בריסק בכל שעה עגולה, ואילו מבריסק יוצאת רכבת לוורשא כל 12 שעות. שאל הגרי"ז מבריסק את הילדים לחידוד מה יקרה כשאדם

נוסע ברכבת מבריסק לוורשא כמה רכבות הנוסעות בכיוון הנגדי יראה הנוסע בדרכו מבעד לחלון: **לילדים צעירים: טז.** איזה מצווה אפשר לקיים רק כשעובר עבירה? **יז.** איזה דבר בלבוש אדם מכניס בשביל להוציא מיד? **יח.** איזה צירופים יש למילה בית? **יט.** איזה מצווה ממצוות הנהנין מברכים ע"ז ולא אוכלים את זה? **כ.** מה מלא בחורים ומחזיק מים? **כא.** איזה דבר יאמרו בשבועת הקרובים 4 פעמים ביום?

תשובות: א. 1. בפרשת וירא, נאמר על המלאכים שהגיעו אל אברהם שהם "ניצבים עליו" (בראשית יח ב).
2. בפרשת ויגש, יוסף מוציא את האנשים "הניצבים עליו" כשהוא רוצה להתגלות לאחיו (בראשית מה א).
3. בפרשת שמות, כשמשנה ואהרן עוזבים את פרעה לאחר פגישתם חסרת התועלת, הם נתקלים באנשים שהיו "ניצבים לקראתם" מחוץ לארמון (שמות ה כ). 4. בפרשת קורח, נאמר על דתן ואבירם שהם "ניצבים פתח אוהליהם", כשמשנה בא לדבר איתם (במדבר טז כז). **ב.** חוטב עצים ושואב מים. **ג.** "גפרית ומלח שרפה כל ארצה" (דברים כט יב). מלח מוזכר בתורה גם: 1. אשת לוט והופכת לנציב מלח (בראשית יט כו). 2. אנחנו מצווים להוסיף מלח לכל קרבן (ויקרא ב יג). 3. ברית העולם עם הכהנים מכונה "ברית מלח" (במדבר יח יט). **ד.** "וילך", נקרא השנה פעם שנייה. **ה.** המלים "מקץ" (דברים ל י) ו"וירא" (לא טו) הן גם שמות של פרשות בחומש בראשית. **ו.** משה מעודד את עם ישראל במילים "חזקו ואמצו" על מלחמתם בכנענים (דברים לא ו). משה מעודד גם את יהושע להכניס את עם ישראל לארץ ישראל במילים "חזק ואמץ", (דברים לא כג). **ז.** עגלון מלך מואב. **ח.** שלושתם הוא לשון של תפילה אצל האבות הקדושים. **ט.** לדוד מזמור, שיר של יום, ובהחזרת ס"ת בשני וחמישי ומנחה של שבת. **י.** לדוד ה' אורי וישעי 50 יום מר"ח אלול ועד שמח"ת. **יא.** תפילת הדרך. **יב.** ה' ימלוך לעולם ועד באז ישיר פעמיים. ובא לציון. ועלינו ג"פ ביום.

יג. 8 משמעויות למילה ניצב 1 נצב - קיים. פרשת השבוע "אתם ניצבים" תרגום: קיימים. 2 **נצב - עומד.** "הנה אנוכי נצב על עין המים" בראשית כד יג. תרגום: קאים. 3 **נצב - קם.** "וברוח אפיך נערמו מים נצבו כמו נד" שמות טו ח. תרגום: קמו. 4. **נצב - הזדקף** - והנה קמה אלומתי וגם נצבה" תרגום: אזדקיפת. 5 **נצב - ממתין.** "והנה ה' נצב עליו" בראשית כח יג. תרגום: מעתד. 6 **נצב - ממונה.** "הנער הנצב על הקוצרים" רות ב ו תרגום: דאיתמנא. 7 **נצב - יד החרב.** "ויבא גם הנצב אחר הלהב" שופטים ג כב. תרגום: דסתקא. רדק: יד החרב. 8. **נצב - מחלקי המיטה.** "ואלו הארבע ניצבים הם אשר יחברו המיטה עד שיעמידו לה צורת הריבוע" (רמב"ם כלים יח ה). **יד.** ישאל אחד מהם מה היה אומר השני אם הייתי שואל אותו איך מגיעים למקום פלוני, אם יאמר לו שההוא יענה לו שיפנה שמאלה סימן שצריך לפנות ימינה, ומדוע כי נניח שהוא שאל את השקרן מה יענה לו הדובר אמת אז הוא ישקר ויאמר שהדובר אמת יאמר לו לפנות לשמאל, ואם שאל את הדובר אמת אז הוא יאמר לו את השקר של הדובר שקר נמצא שבכל מקרה עליו לעשות הפוך מהתשובה שמקבל. **טו.** 24 רכבות כי אילו הוא היה עומד בבריסק 12 שעות בלי לנסוע הוא היה רואה 12 רכבות ב 12 שעות כיוון שכל שעה מגיעה לרציף רכבת, כעת כל שעה הוא רואה רכבת נוספת שיצאה שעה אחרי וא"כ יוצא שהוא רואה ביחד 24 רכבות. מתוך ספר מלאכת מחשבת. **טז.** מצוות תשובה. **יז.** כפתור בחולצה. **יח.** בית כנסת. בית מלון. בית הארחה. בית לחם. בית ספר. בית חולים. בית מתתיהו. בית הכסא ויש עוד המון. **יט.** בשמים. **כ.** ספוג. **כא.** 'אשרי', כל יום אומרים ג"פ ובסליחות מוסיף עוד פעם.

מדור זה יש להימנע מלקרוא בשבת: רעיונות שנשלחו השבוע ובהם פתרונות לבעיות שהובאו בשבועות קודמים. אין לנו אחריות על הנכתב כאן: א. מצלמה G7 להחליף לעברית - יש טכנאי שמחליף לעברית ב 100 שח טלפון 054848652 **ועוד כתבו:** יש אפשרות בתשלום בבני ברק ומודיעין עילית 0504188360 **ב.** תת-פעילות בלוטת התריס אחרי לידה זו תופעה מוכרת לרוב חולפת מעצמה תוך כמה חודשים עד שנה, לעיתים דורשת טיפול זמני בהורמון תירוקסין (יש שמדובר במעקב בלבד). חשוב מעקב אצל אנדוקרינולוג עם בדיקות תקופתיות. זה תחום שדורש התאמה אישית מרופא - שווה לבקש הפניה לאנדוקרינולוג המתמחה בנושא לאחר לידה. **עוד כתבו:** יש רופא מאוד מומחה בתחום בשם ד"ר ניבן מנהל מחלקה בבית חולים לניאדו ורופא מטעם קופת חולים מאוחדת הוא חרדי עזר להרבה. **עוד כתבו:** ידוע לי וגם מנסיון שאם זה קורה אחרי לידה זה מסתדר מעצמו אחר כמה חודשים **ג.** הורדת עובש מבגדים: השריה בתערובת חומץ לבן ומים (יחס 1:1) לכ-30 דק', ואז כביסה רגילה לבגדים לבנים - אקונומיקה מדוללת. סודה לשתייה משולבת עם החומץ לריח. כביסה במים חמים ככל שהבד מאפשר. ייבוש בשמש ישירה עוזר להרוג נגעי עובש. **ועוד כתבו:** מכבסים בחומץ או אקונומיקה לכביסה לבנה להשרות במים ואח"כ לרסס באוקסיגן ואח"כ לכבס. **ד.** בעיית ווליום באוזניות בלוטוס: נקו את האוזניות מלכלוך/שעווה אפסו את האוזניות להגדרות יצרן ונסו לחבר מחדש **ה.** למי שחיפש אפשרות ליצור דפי עבודה, יש כל מיני מאגרים שונים עם דפי עבודה מאד יפים, לאחרונה מצאתי אפשרות מאד מומלצת ליצירת דפי עבודה להוראה מתקנת, לגנים וכדו' ישירות דרך מייל בלבד, אפשר להירשם בכתובת ready.tochen@gmail.com ניתן ליצור שם דפים מאד מוצלחים וחדשניים בהזמנה אישית, מגיע ישר למייל **ו.** רופא מומחה עדין ומקצועי לשתלים דר' נקי 02-6233198

התורה חסה: בקשות עזרה וסיוע שנשלחו ע"י הקוראים, למי שיש פתרונות או רעיונות לשלוח ע"מ לסייע לציבור מתבקש לשלוח למייל שבסוף העלון והקב"ה יחזיר לו בכפלים: א. מחפש מידע על דרכי התמודדות וטיפול עם כאבי ראש הנגרמים מתופעה המכונה 'צליפת שוטי' **ב.** נשמח לקבל מידע על רופא שיניים המתמחה בטיפול בשיניים קדמיות שנשברו וצריכות כמה טיפולים יקרים ומורכבים, במחיר סביר **ג.** התברר לנו שבחברת המעליות שנותנת שירות לבניין שלנו אין היתר עסקא וכך נכשלים חלילה באיסור

ריבית. נבקש המלצות לחברה עם היתר עסקא שנותנת שירות מצוין במחיר הוגן. ד. מבקש מידע לטיפול בצינון שנמשך כמה חודשים שיש בו גם בחלק הזמן הפרעה לחוש הריח. ה. אשמח לדעת אם למישהו יש רעיון לבעל תוקע שרוצה להתאמן אך לא מעוניין להפריע לשכנים, איך אפשר לתקוע בלי שישמע קול התקיעה ובלי להוריד מאיכות התקיעה?

הגיגים המיועדים לאלו שיש להם מזה תועלת

מתארגנת מפלגה של חילונים שלא שונאים חרדים אבל יש חשש גדול שלא יעברו את אחוז החסימה.
פתאום מתברר שכל המפלגות מבינות שהדרישה להקמת וועדת חקירה ממלכתית לא מעניינת הציבור.
את האמת: סלומון תמיד טעים בגלל שהוא מגיע לסעודה כשרעבים.
הרגע הזה שאתה תופס שבבני ברק ככל שאתה עולה לקומה גבוהה יותר, יש יותר דלתות בקומה.
הרגע הזה שאתה מגיע בפעם התשעים בחיך לארמונות חן ועדיין לא יודע איפה זה אולם מרדכי.
שכן שלי רשם בטעות את הוועד בית שלנו כמפלגה, מפה לשם עקפנו את גנץ בסקרים.
הייתי אתמול באירוע של אשכנזים, האמת שהאוכל לא היה משהו, אבל היה ליטאים...
אמא הבטחת לנו גשם לשבת.

היכן ניתן להשיג את העלון

לקבלת העלון באופן אוטומטי יש לשלוח מייל עם המילה 'הצטרפות' לכתובת זו alonalon+subscribe@googlegroups.com ולאחר מכן תקבלו הודעה, יש להשיב תשובה למייל שקיבלתם, ותקבלו אישור שצורפתם.

הודעות תגובות רעיונות פתרונות למערכת העלון יש לשלוח למייל זה 1@1alon.com ניתן להשיג בכתב גדול במייל הנ"ל.

כמו"כ ניתן להשיג את העלון ב'קובץ גליונות' וכן ב'אוסף גליונות'. ב'כל העלונים' בשם **הבית התורני**. ובעוד **קבצי עלונים**. וכן **בקול הלשון** מקישים על מאגר השיעורים העברית/תנ"ך/קובץ גליונות שלמה קולדצקי ומורידים מה שרוצים עלונים מהשבוע ומהחמש שנים אחרונות. **במחשב** ניתן להוריד בדרשו בבינינו ועוד, ע"ש: עלון קולדצקי. או עלון לשבת.

חדש ניתן לקבל את העלון בפקס לקבלת העלון בפקס יש להתקשר למס' 023132641 ולהקיש 1 ואז להקיש קוד עלון שמספרו 1010 ואז שוב 1

כמו"כ יהיה ניתן להשיג עלונים בבני ברק: צמוד לכניסה לתלמוד תורה כתב סופר מצד שמאל של הכניסה, בקופסה בפינה בחצר ברחוב סוקולוב 23.

העלון בכניסה לתלמוד תורה כתב סופר עולה סך של 30 אגורות לעלון (12 שקל לשנה, שקל לחודש ממוצע כי בביה"מ לא יוצא), אפשר לשלם מראש לכמה שבועות קדימה, אפשר לשלם לאחר השבת, את התשלום יש לשלם בקופה הצמודה. או ב'נדריס פלוס' - רשת הכוללים פרדס כץ-עלון, (שלוחה 2422). אפשר לשלוח משם הודעות. **מי ששילם עבור כמה שבועות קדימה** אין לנו התחייבות לספק לו עלון במידה ויהיה חסר רח"ל או שלא יצא עלון. **הפצת העלון דרך המיל היא ללא תשלום**, וכן התשלום הוא רק על לקיחת העלון מהמקום הנ"ל ולא על צילום העלון באופן עצמאי.

להלן מקומות שבהם ניתן להשיג את העלון: בירושלים: בישיבת מיר אצל הגאון הצדיק רבי דוד רוטשילד שליט"א שזכה כלל ישראל לכהן אדם גדול בתוכו. או אצל האדם הגדול והאהוב רבי אבי פרידנר שליט"א שהאור מפניו משפיעות ומקרינות על כל סביבתו. **עוד בירושלים** בבית הכנסת 'בית מרים גיטל' מעלות דפנה, ניתן להוריד את העלון במדור עלוני שבת - עלון לשבת קולדצקי. בזכות הרב א.ס. שמשקיע את נפשו עבור בחורי השכונה. **עוד בירושלים** מורדות גילה בקהילת בני הישיבות המפוארת אצל משפחת וייס. **ניתן להדפיס את העלון עוד במודיעין עלית:** שדי חמד 12 דירה 7 מודיעין עילית טלפון: 0527113571 **במודיעין עילית** בעמדת אוצר החכמה בביהמ"ד קהילת משך חכמה - רחוב משך חכמה 41 לכתוב עלון לשבת, בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **עוד במ"ע:** ביהכנ"ס שיח יצחק מודיעין עילית. זמן: בכל יום ו' אחרי מנחה גדולה. ע"י הילד החשוב מאוד עדיו לגדולות אהרן יהודה לייב סילבר. עומד ליד הפתח. **בבית שמש:** אצל הגבאי האגדי שמוכן לימים נוראים כמו שאף גבאי לא היה יכול להיות מוכן גם עוד חודש רבי נחום זכריש שליט"א בבית הכנסת אור אליהו. ואצל הילד הצדיק אלימלך הכהן גליק, שמדפיס ומפיץ במסירות רבה את העלון בבית הכנסת בית אביי וכן מי שמגיע לקבל את העלון בביתו, הוא מביא לו במאור פנים ממש. **בביתר עילית:** בבית הכנסת שלום רב ברחוב שלום רב גבעה ב'. **עוד בבית שמש רמה ד:** ברחוב אמוראים 92 קומה 1 דירה 3 משפחת סואטס. **בהר יונה:** אצל רבינו שמחה שולמן שליט"א המנוע הגדול שעומד מאחורי הדחיפה הגדולה של הר יונה ג' וגלילותיה, יש לו יום הולדת השבת בסייעתא דשמיא. והבטיח שביום ההולדת שלו הוא יתפלל על מורו ורבו רבי רחמים נפתלי שליט"א ראש בכולל מורשה ודעת הר יונה ג' שבע"ה יזכה לקנות דירה 5 חדרים עם חצר ללא חובות כלל תוך שבוע. **ברחובות** בישיבת מאור התלמוד אצל הבחור הידוע בצדקותו והמידות הטובות שלו רבי שלמה דויטש שליט"א. **ברכסים:** אצל רבי יוסף המאירי שליט"א הצדיק הגדול. **בקריית מלאכי:** בישיבה. **בפתח תקווה:** בבית המדרש "משכן שמואל אשר" מרכז פ"ת. **באופקים:** אצל הנער הצדיק ממשיך דרכו של אחיו הנער אלחנן המברסטון מבכירי ת"ת

תורת שמשון שמפיץ במסירות ובמאור פנים כאחיו גם בחיידר וגם בבית הכנסת שערי תפילה. כולם מחכים לבר מצווה הגדולה שצערך בסוף בין הזמנים... **עוד באופקים** בבית הכנסת אמרי חיים הנער יהושע דוד הכהן גליק שמתכוון בעוצמה לימים הנוראים ודואג על קלה כבחמורה ולא ימish מתוך האוהל, ומפיץ מתוך שמחה של מצוה.. **בנתיבות**: בשכונה החרדית החדשה 'נחלת בראשית' בבכ"נ באוהל החדש שהוקם זה עתה, החלוקה התחילה מהשבוע בהעז"ה במנחה של ער"ש. **בחריש**: במתחם בתי כנסיות בשכונת בצוותא. בבית הכנסת חניכי ק"ק תימן. **בפתח תקווה**: באור ישראל הגדולה והקטנה. באהל אברהם ובשירת מרים. בקהל חסידים. ביוצאי חברון. ובבני ישיבות שבפרי מגדים, ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **בראשון לציון**: בישיבת עטרת שלמה. אצל הבחור המופלא בחיר הגידולים של בית השם רבי בצלאל פרידמן שליט"א שהתפילות שלו עושות רושם גדול בשמים: **עוד בראשון לציון**: ברח' דרור 21 /חפץ חיים 1, מניין 'בני תורה', חיידר ראשון לציון. **באלעד**: בתפארתה בחוף. ובישיבה של הרב אטינגר, בכולל של הרב פכטר, במאור שרגא באבן גבירול, ובאחיעזר ע"י רבי יואל פינהנדלר שליט"א. **עוד באלעד**: אם אפשר בבקשה להוסיף בביהכ"ס משכן משה באלעד שעכשיו הם נמצאים בשיא המגבית הגדולה "ופרצת", למען הרחבת ביהמ"ד, וזכות גדולה לכל אחד לקנות חלק בזה. **בעפולה**: ניתן להשיג את העלון בעמדת אוצר החכמה בבית הכנסת המרכזי אהל משה - גבעת המורה עפולה - בעלות סמלית של הוצאות ההדפסה בלבד. **בעפולה עילית**: בביהכ"נ בני הישיבות רח' רש"י או אצל האיש שזכה דורינו להתכבד בו ונולד לו בת למזל טוב רבי אהרן קולדצקי שליט"א. **עוד בעפולה עילית**: בביהמ"ד דחסידי ויזניץ וכן בביהכ"נ בית ישעיה רח' יצחק שדה. **ברעננה**: בישיבת חייל אורייתא וכן בעלי מוהר 15 אצל הבחור החכם יאיר זכאי 0533100287, ואצל משפחת זכאי בטלפון: 052-6903395. **בבית שאן**: אצל רבי משה חדש במנין אברכים ברחוב אהבת ישראל בקהלה החדשה בראשות הרב יהושע לייב שכטר שליט"א. וכן אצל רבי יהונתן בכור - בית שאן. וכן אצל הבחור החשוב יעקב בן עזרא מבחירי ישיבת דרכי משה בבית שאן. **תודה** לבחור המופלא שיכול לשבת מאה שעות ברצף וללמוד בהתמדה מרוב שהוא אוהב את התורה והיא מתוקה לו מדבש הבה"ח **אליקו כהן שליט"א**. **בגבעת שמואל**: אצל האברך הגה"צ והנחמד לכל אחד הרב עידן סוקלוד שליט"א בכולל משכן אברהם ויצחק. **ביד בנימין** בישיבת דרכי איש ע"י הבה"ח יצחק מנצור שליט"א מצדיקי הדור. **בעמנואל** בחנות הקלייה של האיש שמשמח את כולם בכל אפשרות משה שאלתיאל. ידידי מרון בן חיים הי"ו בעל הדפוס ביישוב במרכז מסחרי בעז"ה התווסף לשלוחות החלוקה בעלות הוצאת הדפוס בלבד. **באילת**: משפחת הלר שדרות ארגמן 28/23 אילת, 0523073434 **בארגנטינה** ישיבת חפץ חיים על ידי הרב היקר והאהוב על כולם רבי שלמה שמה שליט"א.